

110% GRØNT DANMARK

radikale **B**
TÆNK NYT

110% GRØNT DANMARK

INDHOLD

- Side 3: Danmark skal være 110% grønt
- Side 4: Vejen til et 110% grønt Danmark
- Side 5: En plan med op mod 80% reduktion af CO₂ i 2030
- Side 6: Ja tak til klimapartnerskaber
- Side 7: Danmarks Klimafond: Den store, nødvendige investering
- Side 8: CO₂-afgift er drivkraften til grøn omstilling
- Side 9: Grønt forbrug og grøn produktion
- Side 10: Elektrificering af danske produktionsvirksomheder
- Side 11: Grøn transport og grønne flyrejser
- Side 12: Grønt forbrug er også bæredygtig varme
- Side 13: Vi vil sikre de grønne ressourcer
- Side 14: Meget mere grøn strøm til en grøn fremtid
- Side 16: Vi vil fjerne CO₂ og blive et klimapositivt land
- Side 17: Fangst af CO₂ og generationsskov
- Side 18: CO₂-effekt
- Side 19: Økonomi

Radikale Venstres folketingsgruppe

Oktober 2021

Christiansborg
1240 København K
radikale@radikale.dk
radikale.dk

Danmark skal være 110% grønt

Vanvittige varmegrader fra Nordamerika til Sydeuropa. Skovbrande verden rundt. Skybrud og tornadoer i Danmark. Dødbringende oversvømmelser over sommeren i Tyskland, hvor mennesker mistede liv og kontrol.

Klimaforandringerne raser. De har vist sig at være langt vildere og gå hurtigere end først antaget. Verden har kurs mod en smertelig opvarmning på op til 5,7 grader i 2100. FN's klimapanel, IPCC, taler i sin nyeste rapport med en tydelighed, der ikke kan misforstås: Hvis ikke vi gør noget ekstraordinært nu, så risikerer vi allerede i 2030 at forbyrde os mod Paris-aftalen, hvor vi globalt gav hinanden hånd på at begrænse den globale opvarmning til maks. 1,5 grader. Det siger sig selv, at vi ikke løser det problem med den tænkning, der skabte det. Og vi har ikke brug for flere hockeystave eller planer for planer. Vi har brug for et markant gearskifte. For det er handling og nytænkning, der sikrer grøn forandring. Derfor er her Radikale Venstres bud på at give vores unge og hinanden en tryghed for, at vi kan leve gode, grønne liv.

Visionen er klar. Vi skal have et godt liv uden afsavn i et land, hvor den sidste dråbe olie er væk. Hvor man kan tanke bilen og varme sig med grøn strøm fra vinden og solen. Hvor luften er ren og økonomien stærk, fordi vores landbrug er global ledestjerne på nye teknologier og plantebaserede fødevarer. Vores virksomheder kører på grøn strøm – og hvor 100 pct. grøn produktion giver os en global konkurrencefordel.

Det er et liv, hvor vandet er rent. Hvor man kan tage på skovtur og fare vild. Og hvor skoven suger så meget CO₂ ud af luften, at livet kan leves i et Danmark, der som det første industrisamfund bliver klimapositivt i tiden efter 2040 - så vi betaler af på vores CO₂-gæld.

Visionen er et nyt partnerskab for et 110 procent grønt Danmark.

Vores plan og vision bygger på de 14 klimapartnerskaber, som dansk erhvervsliv allerede har lagt frem. Med det afsæt er vores bud, at det kan lade sig gøre at nå en CO₂-reduktion på op mod 80 procent i 2030, og at vi kan gå i nul i 2040. Håb og ikke frygt skal udgøre fundamentet for vores fælles fremtid. Og det håb vil vi gøre til virkelighed med inddragelse og medejerskab hos både borgere og erhvervsliv. Derfor vil vi invitere til et nyt partnerskab. Vi foreslår både en ny grøn fond, nye grønne afgifter og ny regulering, så omstillingen kan ske under hensyn til de laveste indkomster og erhvervslivets konkurrenceevne.

Det samlede regnestykke er opmuntrende. Det er en overkommelig investering at give alle danskere mulighed for at leve bæredygtigt – og dermed give vores bidrag til klimaet. Vi har lige nu en historisk chance for at skabe det gode grønne liv i hele Danmark, indfri vores løfter til den næste generation og igen stå som ledestjerne for resten af verden.

Vi kan, hvis vi vil. Hvis vi tør tænke nyt. Sammen.

VEJEN TIL ET 110% GRØNT DANMARK

Med dette udspil vil Radikale Venstre sætte rammerne for, at vi i fællesskab kan tænke nyt og grønt. Kort fortalt handler det om partnerskab, penge og plan.

PARTNERSKABET

Vores plan skal lede fremfor at diktere. Omstillingen sker bedst, hvis løsningerne udvikles sammen med erhvervsliv, civilsamfund, kommuner og regioner. Derfor vil vi etablere et nyt forpligtende offentligt-privat partnerskab. På den måde vil vi sikre, at løsningerne kan virke i virkeligheden og under hensyn til arbejdspladser, virksomhedernes konkurrenceevne og den sociale balance.

PENGENE

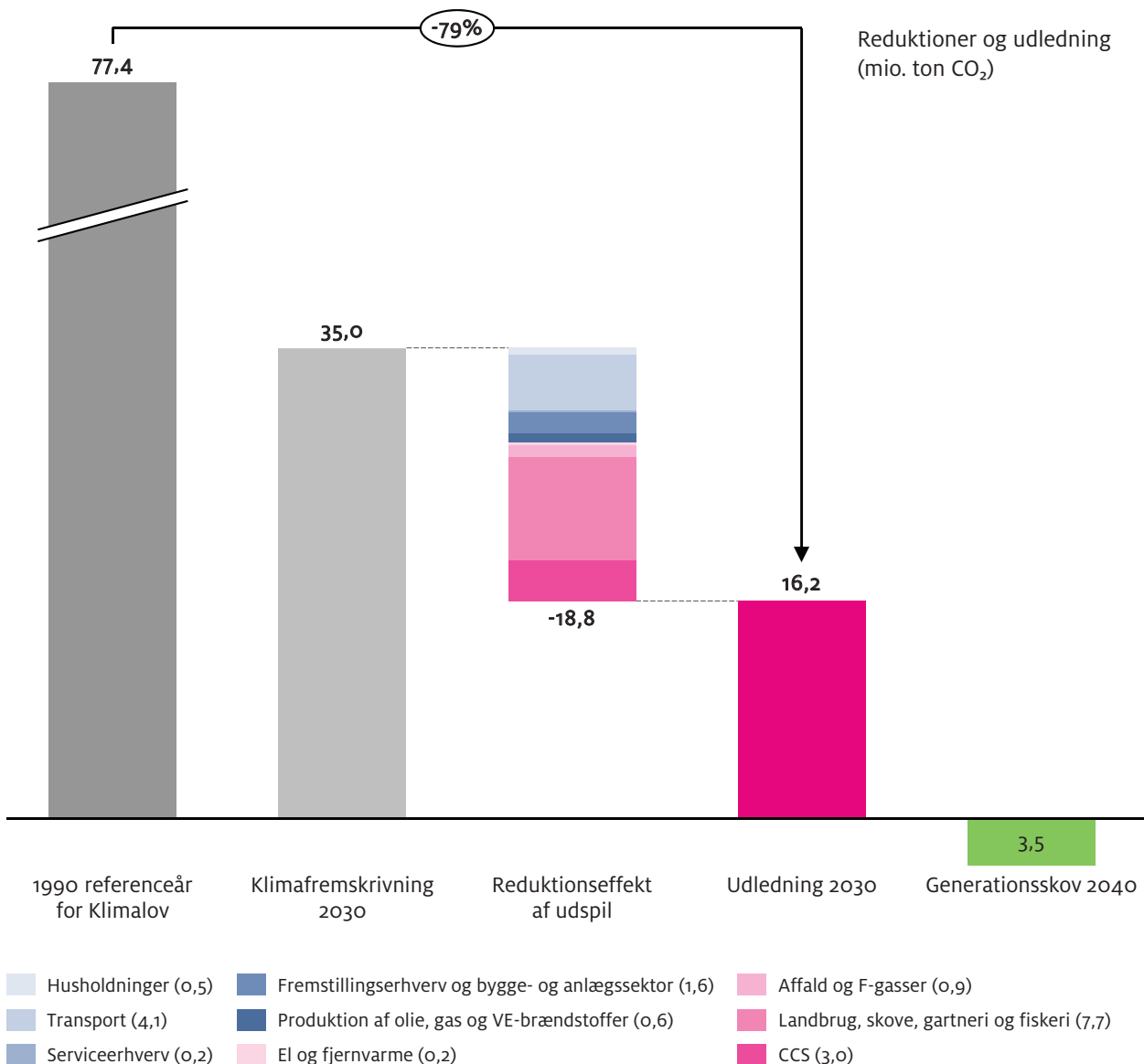
Vi kan kun lykkes, hvis vi over de kommende år investerer massivt i omstillingen af hele vores samfund. Vores beregninger viser, at det kræver 25 mia. kr. i engangsinvesteringer. De penge finder vi og hegner ind med en ny grøn fond, Danmarks Klimafond. Så vi ikke år for år, skridt for skridt, skal slås om finansiering til at redde klimaet. Samtidig vil der være nogle løbende udgifter i form af afgiftstab, lempede elafgifter, tilskud til husholdninger og industrien samt støtte til fangst af CO₂, som vi foreslår finansieret af grønne afgifter og reformer.

PLANEN

På de følgende sider fremlægger vi en plan, som gør det muligt at nå tæt på 80 pct. reduktion af drivhusgasser i 2030. 1) Danskernes forbrug skal gøres grønt ved, at danske varer er produceret grønt og ved, at 2) den energi vi bruger, er grøn. Det kræver en højere CO₂-afgift, investeringer i ny teknologi og meget mere vedvarende energi. Og så skal vi 3) suge CO₂ ud af luften ved at rejse skov og bygge anlæg til fangst af CO₂. Det er vores bud. Konkrete tiltag for de næste 10 år, fordi det er nu, vi skal handle for at blive klimapositive omkring 2040.

En plan med op mod 80% reduktion af CO₂ i 2030

1990. Det er året som al klimapolitik holdes op i mod. Fra Kyoto-protokollen til verdens første klimalov. Den danske. I 1990 udledte Danmark 77,4 mio. ton CO₂. Med klimalovens målsætning om at udlede 70 pct. mindre drivhusgas end vi gjorde i 1990 kræver det, at vi ikke udleder mere end lidt over 23 mio. ton CO₂ årligt. Vores ambition er 80 pct. reduktioner i 2030. Det betyder, at vi, udover hvad der allerede er politisk besluttet, skal finde reduktioner svarende til mere end 10 mio. ton CO₂. Det kræver at alle sektorer bidrager. Og dette er vores bud, som peger mod en reduktion af drivhusgasser på knapt 80 pct. omkring 2030. Men det er heller ikke nok. Udover konkrete reduktioner i alle sektorer, vil vi rette op på en historisk ubalance og igen begynde at optage mere CO₂ fra luften i vores store skove. Selvom effekten fra skovrejsning ikke indgår i den beregnede klimaeffekt, vil det over tid være et vigtigt instrument for et klimapositivt Danmark.

KILDE: Klimafremskrivning 2021, Radikale Venstre (egne beregninger).

NOTE: 1) Der medregnes ikke yderligere CO₂-reduktioner i personbiler end allerede indregnet i Klimafremskrivningen

2) Reduktioner fra landbruget medregner jf. klimaaftale for landbruget tillagt reduktioner i landbrugets energiforbrug

3) CCS medregnes ikke i de sektorer hvor reduktion forekommer, men separat under kategorien CCS

4) Den fulde effekt af Generationssskoven opnås først når skovrejsningen er færdig i 2040, og indgår derfor ikke i reduktionsmålet.

Ja tak til klimapartnerskaber

I begyndelsen af 2020 leverede dansk erhvervsliv 13 analyser om deres egen grønne omstilling, de såkaldte klimapartnerskaber. Dertil er kommet et ekstra klimapartnerskab for Forsvaret. Radikale Venstre har tillige forslået et klimapartnerskab med kommuner, som også skal skabe ejerskab hos borgerne og aktivere grønne ildsjæle. Samlet repræsenterer klimapartnerskaberne hele bredden i vores samfund.

Med klimapartnerskaberne har erhvervslivet vist en historisk vilje til grøn omstilling, der tilsammen peger frem mod både CO₂-fri produktion og service inden for en overskuelig tidshorisont. Siden er der taget en række politiske beslutninger, der delvist følger anbefalingerne i de mange partnerskaber. Men der er lang vej igen – og langt flere muligheder.

Radikale Venstre foreslår at sige fuldtone ja tak til dansk erhvervsliv.

Det arbejde, der allerede er gjort, skal være en trædesten til et nyt og forpligtende grønt partnerskab mellem den offentlige sektor, virksomheder og civilsamfundet i et storstilet offentligt-privat partnerskab, der kan bringe den grønne omstilling i mål. Derfor bygger vores forslag på det, erhvervslivet selv har lagt frem, justeret ud fra de seneste politiske aftaler og tilføjet enkelte nye tiltag, der hvor teknologiudviklingen i de seneste år allerede har gjort potentialet større.

Både forslag og beregninger er uundgåeligt behæftet med usikkerhed, alene fordi prisen på kvoter, fossile brændsler og vedvarende energi hele tiden ændrer sig. Men det må ikke blive en undskyldning for manglende handling. Tværtimod byder vi ind til, at vi handler sammen og finder løsningerne i fællesskab.

Danmarks Klimafond: Den store, nødvendige investering

Alle partier er i dag enige om, at det er helt nødvendigt at investere i den grønne omstilling. Men når pengene skal findes, forsvinder enigheden, og den politiske vilje støder på grund. Det betyder, at Danmark handler for langsomt i forhold til den klimakrise, vi står i.

Vi skal handle nu, og vi skal investere nu – og vi bliver nødt til at tænke nyt.

Derfor har vi brug for at sikre en større reserve til grønne investeringer – nu. Og derfor foreslår vi at etablere en ny grøn fond, Danmarks Klimafond, som skal finansiere engangsomkostningerne ved den grønne omstilling.

Det drejer sig især om:

- Udvikling og implementering af teknologier og anlæg til at indfange CO₂.
- Støtte til erhvervsliv og husholdninger til at få produktionsapparat og varmforsyning over på grøn strøm.
- Danmarkshistoriens største rejsning af skov, der skal rejses nu, men især vil optage CO₂ efter 2030.

Frem mod 2030 kræver det engangsinvesteringer for staten på 25 mia. kr.

Fondens midler skal komme ved at fremrykke beskatningen af kapitalpensioner, så staten får det skatteprovenu ud nu i stedet for først, når pensionerne udbetales. Dermed vil fonden ikke føre til et øget skattetryk, men udelukkende til en fremrykning af skatterne, som borgerne ikke vil tabe på. Tværtimod foreslår vi, at de resterende kapitelpensionsdepoter beskattes med 37,3 pct. mod 40 pct. i dag – efter samme model som i 2012, hvor et politisk flertal bestående af Socialdemokratiet, Venstre, Konservative, SF og Radikale Venstre lavede et tilsvarende greb som led i en skatteaftale.

Med dette greb kan vi få den afgørende sikkerhed for, at pengene til at gennemføre den grønne omstilling er der NU, hvor der er brug for dem. Tempoet er afgørende i disse år, og derfor er vi villige til at fremrykke skatteindtægter på denne måde.

Fonden vil få en startkapital på ca. 75 mia. kr., som skal investeres på markedsvilkår, f.eks. af ATP eller udbydes til andre pensionskasser. Vi forudsætter et afkast på 4½ pct., der målrettes den grønne omstilling.

Klimafonden sikrer dermed finansieringen, der gør det muligt at nå op mod 80 pct. CO₂-reduktion allerede i 2030, klimaneutralitet i 2040 og 110 pct. CO₂-reduktion efter 2040.

Mens fonden skal sikre midler til engangsinvesteringer, skal de afledte løbende udgifter i form af afgiftstab, løbende støtte til CCS og lempede elafgifter finansieres gennem økonomiske reformer og grønne afgifter.

CO₂-afgift er drivkraften til grøn omstilling

Princippet om, at forureneren betaler, belønner den adfærd, vi gerne vil have og tilskynder til at begrænse den adfærd, som er skadelig. Derfor er afgifter på CO₂ et vigtigt redskab i den grønne omstilling. Det er både retfærdigt og et middel til at drive forandring.

Vores mål er en ensartet CO₂-afgift, som omfatter alle sektorer. Vi ved fra eksperter, at det vil være den billigste og mest effektive vej for samfundet til at nå vores klimamål. En ekspertgruppe ser lige nu på en model for en samlet CO₂-afgift. Når deres anbefalinger kommer, vil det være vigtigt at lytte til dem.

Men den grønne omstilling haster. Vi er nødt til at tage de første skridt nu. Det kan endda gøres ret simpelt, hvis vi tager fat i den CO₂-afgift, vi allerede har.

Vi foreslår at hæve den nuværende CO₂-afgift, så den får samme niveau som den pris, virksomheder betaler for CO₂-kvoter i EU. Det er en enkel model, der kan gennemføres hurtigt og uden stort bureaukrati. Den betyder, at virksomhederne vil betale en højere pris end i dag for at udlede CO₂. Dermed får virksomhederne også et bedre incitament til at træffe grønne, langsigtede og bæredygtige beslutninger.

I dag er kvoteprisen 450 kr. per ton CO₂, og vi sætter i gang med en dansk CO₂-afgift på samme niveau. Herfra skal CO₂-afgiften følge udviklingen i kvoteprisen. Med afsæt i den tendens, som tegner sig i dag, forudsætter vi, at kvoteprisen og CO₂-afgiften i 2026 når 800 kr. per ton CO₂.

Det er vigtigt, at dette forslag ses i sammenhæng med det nye partnerskab med erhvervslivet. Hvis partnerskabet rykker hurtigt og i løbet af få år når de nødvendige resultater ved denne enkle model, kan vi fortsætte med den også efter 2026. Hvis resultaterne ikke når hurtigt nok, vil der derimod være brug for at hæve CO₂-afgiften til et højere niveau, som afspejler den samfundsøkonomiske omkostning. Her vil en del af provenuet skulle tilbageføres til de mest konkurrenceudsatte erhverv.

Med til partnerskabet hører også, at vi gennem den nye klimafond hjælper virksomhederne med at omstille sig, så de kan omstille sig i en bæredygtig retning og derved undgå den højere CO₂-afgift.

Klimakrisen er global. Alle verdens virksomheder skal omstille sig. Derfor skal Danmark arbejde aktivt for at fremme EU-Kommissionens forslag om, at kvotesystemet udvides, så der betales mere for forurening i EU. Så vi også internationalt får konkurrencevilkår, som gavner klimaet – og de danske virksomheder, som går forrest.

PLAN 1

GRØNT FORBRUG OG GRØN PRODUKTION

Elektrificering af danske produktionsvirksomheder

Vores samfund bliver bæredygtigt, når vores forbrug er det. Vores forbrug bliver bæredygtigt, når vi kan købe varer, køre i biler og bruge energikilder, som er grønne. Og danske virksomheder kan blive frontløbere i verden og få en global konkurrencefordel, når de før alle andre bliver i stand til at producere klimaneutralt.

Der skal sættes grøn strøm til danske produktionsvirksomheder

Danmark producerer billig, grøn el i stor stil og har udsigt til, at vores strøm i 2030 er tæt på 100 pct. grøn. Det næste store skridt i den grønne omstilling handler om at bruge vores grønne strøm bedre. Alt som kan elektrificeres direkte, skal elektrificeres direkte. Alt som ikke kan elektrificeres direkte, erstattes så vidt muligt af biologisk fremstillede brændsler, primært biogas. For den lille del af produktionen, hvor udledning af CO₂ ikke kan undgås, skal den i stedet indfanges.

I alle kroge af produktions-Danmark – fra traktoren på marken til ovnen der bager vores brød, fra opvarmning af storrumskontoret til industriens processer – skal grøn strøm fra vindmøller og solceller fortrænge kul, olie og gas. For den direkte anvendelse af strøm er den mest energieffektive og billigste sti i omstillingen mod et bæredygtigt samfund.

Teknologien er i rivende udvikling, og potentialet er stort, hvis vi investerer nu. Den nødvendige omlægning af dansk produktion og service vurderes at kræve ca. 14,5 mia. kr. i ekstra støtte til erhvervslivets og privates investeringer over de næste ti år, hvis omstillingen ikke skal belaste dansk konkurrenceevne.

Derfor vil vi:

- Afsætte 2 mia. kr. til omstilling af erhvervslivets processer i forlængelse af puljen til grøn omstilling fra klimaaftalen 2020. Midlerne kan evt. udmøntes som et fradrag for investeringer i elektrificering eller energieffektiviseringer efter nærmere drøftelse i partnerskabet. En CO₂-afgift som beskrevet ovenfor vil yderligere tilskynde virksomhederne til at elektrificere deres produktion.

Landbruget: ny aftale med bindende reduktionsmål

Omstilling af landbruget er fundamentalt for den grønne omstilling. Med landbrugsaftalens bindende klimamål på 55-65 procent i 2030 skal landbruget bidrage markant til et grønnere Danmark. Mindre udledning fra landbrugsjord. Mere skov. Mere plantebaseret produktion. Og et grønnere energiforbrug. Alle er vigtige elementer i landbrugets omstilling, og i dette udspil forudsætter vi, at landbruget leverer som aftalt.

Udover landbrugsaftalen vil vi afsætte 1,5 mia. kr. til at implementere og skalere nye teknologier der ligger i udviklingssporet i landbrugsaftalen og fremme af plantebaserede fødevarer. Eksempler på udvikling af ny teknologi er fodertilsætningsstoffer og pyrolyse som kan omdanne f.eks. restprodukter fra biogasproduktion til biokul og energiprodukter. Desuden vil vi afskaffe den nuværende refusion af afgifter på diesel i landbruget, så diesel ikke længere favoriseres over grøn strøm.

Grøn transport og grønne flyrejser

I Radikale Venstre drømmer vi om en verden, hvor flyrejsen binder folk sammen på tværs af grænser helt uden et negativt klimaaftryk, hvor vores varer fragtes uden udledninger, og hvor transport i byerne ikke forurener luften.

Og drømmen er inden for rækkevidde. Eldrevne varebiler og lastvogne vinder indpas, og med grøn strøm fra vindmøller og solceller kan vi producere brint til at bruge i bæredygtigt flybrændstof, mens ammoniak og metanol kan bidrage til omstilling af søtransporten.

Teknologierne til en grønnere transport er derude i dag. Men de er stadig meget dyrere end de fossile alternativer. Og efterspørgslen er i dag ikke stor nok. Det vil vi ændre på og skabe rammerne for, at også transportsektoren kan omstille sig grønt.

Omstillingen af erhvervslivets kørsel vil vi fremme med følgende greb:

- Udvidet kørselsafgift for erhvervskøretøjer til også at omfatte varebiler.
- Stille krav om nul-emissionszoner gældende i eksisterende miljøzoner for varevogne- og lastbiler gældende fra 2025 for varevogne og 2027 for lastbiler.
- 1 mia. kr. til at støtte køb af nye elektrificerede varebiler og lastbiler og 300 mio. kr. til etablering af ladestandere hos vognmænd, så den nødvendige udskiftning af bilparken kan ske.

Omstillingen af luftfarten vil vi sætte skub i med:

- Et nyt klimabidrag på flyrejser, så der fra 2023 lægges hhv. 50, 200 og 300 kr. oven i flybilletten for korte, mellemlange og lange flyrejser, svarende til den svenske flyafgift. Bidraget øges gradvist, så det i 2030 når tysk niveau (hhv. 100, 300 og 450 kr.).
- En luftfartsfond med hele proventet fra klimabidraget – forventeligt 10-15 mia. kr. i perioden 2023-2030. Fondens midler skal føres tilbage til branchen, hvor de skal gå til at udvikle Power-to-X-teknologi og samtidig dække flyselskabernes merudgift ved køb af det bæredygtige flybrændstof.

Med grønne udbud skal det sikres, at den hjemlige søfart i fremtiden vil sejle på grøn strøm. Og med øremærkning af 400 mio. kr. årligt på Forsvarsbudgettet, ønsker Radikale Venstre, at det nye forsvarsforlig bliver en motor i den grønne omstilling, der efterspørger bæredygtigt brændstof til Forsvarets land-, sø- og lufttransport. På den måde vil Forsvaret bidrage til udvikling af søtransporten og skabe grundlag for bl.a. produktion af grøn brint, ammoniak og metanol, som forventes at blive fremtidens grønne brændstof til søs.

Med alle disse tiltag er der lagt de første store brikker i den længe efterspurgte strategiske ramme for udvikling af en Power-to-X-sektor i Danmark. Sammen med tilskudsmæssig ligestilling og teknologineutralitet i støtte til biogas, således at der kan ydes støtte til andre formål en opgradering, skaber vi rammerne for at producere grønt brændstof i Danmark.

Grønt forbrug er også bæredygtig varme

Siden oliekrisen i 1970'erne har vores energisektor været i rivende grøn udvikling. Olie blev i stor stil erstattet af naturgas, og siden sikrede fjernvarmen, at vi kan udnytte overskudsvarme fra elproduktion og affaldsforbrænding, mens biomassen har skubbet kullet ud af kraftværkerne.

Men vi er ikke i mål, og vores forbrug kan ikke blive helt bæredygtigt uden en fuld omstilling af vores varmesektor. Tiden er kommet til at pensionere olie- og gasfyr og reducere vores brug af biomasse i energisektoren.

Derfor vil vi:

- Have udfaset olie- og gasfyr i 2030 og fjerne muligheden for ny installation af dem allerede fra 2023.
- Udbygge fjernvarmenettet og udbrede varmepumper, så flere får deres varme derfra.
- Skærpe bæredygtighedskravene til biomasse – og mindske brugen så meget, at vores forbrug svarer til den biomasse, som vi bæredygtigt kan producere herhjemme.
- Stoppe udbygningen af ny biomassekapacitet i Danmark og lave en plan for afvikling af biomassen på decentrale værker inden 2030, der inkluderer en ny afgift på biomasse.

Danske husejere og virksomheder skal have klar besked: Når oliefyret eller gasfyret står af, skal det erstattes af fjernvarme eller en varmepumpe. Det skal ikke længere være muligt at installere et olie- eller gasfyr fra 2023. Udskiftningen vil vi hjælpe på vej ved at målrette de eksisterende tilskudsmidler samt tilføje yderligere 1,2 mia. kr. til udfasningen af olie- og gasfyr. Samtidig vil vi sænke grænsen for elvarmeafgiften, så også mindre boliger kan få fuld gavn af den lave afgift.

Vi skal have fjernvarme ud til mange flere danskere, og det skal ske i samarbejde med kommunerne. Det kræver en bedre mulighed for at planlægge og gennemføre fjernvarmeudbygning, herunder samlede planer, der også inkluderer energieffektivisering af boligmassen, så det er muligt at varme med lavere temperaturer på vand og dermed sikre billige priser. Samtidig skal fjernvarmen være grøn. Derfor vil vi skærpe bæredygtighedskravene til biomassen, så kravene omfatter flere varmegærker og leverandører af biomasse.

Biomassen er et vigtigt redskab til at sikre forsyningssikkerhed på centrale kraftværker, men vi skal bruge meget mindre end i dag. Vi skal bruge så lidt, at det svarer til vores egen produktion af bæredygtig halm, affaldstræ og flis fra danske skove. Derfor vil vi have et fuldt stop for udbygning af ny biomassekapacitet i Danmark og en plan der peger på afvikling af biomassen på decentrale værker inden 2030.

Nye teknologier, såsom geotermi, skal ind i varmesektoren, og det kræver lige konkurrenceforhold. Derfor vil vi indføre en afgift, som kan sikre, at vi nedbringer brugen af biomasse i fjernvarmen, og at nye teknologier bliver udviklet. Samtidigt indføres en afgift på biomassefyr i den individuelle opvarmning, så biomassen ikke er mere attraktiv end den grønne strøm eller fjernvarme. Samtidig vil vi sende hele reguleringen til serviceeftersyn, så den ikke står i vejen for nye grønne teknologier.

PLAN 2

VI VIL
SIKRE DE
GRØNNE
RESSOURCER

Meget mere grøn strøm til en grøn fremtid

Forudsætningerne for at gøre vores grønne vision til virkelighed kan lyde enkel: Der skal være nok grøn strøm til rådighed og en infrastruktur, der kan transportere strømmen derhen, hvor der er brug for den. Det sker imidlertid ikke af sig selv, men kræver først og fremmest et mål for udbygningen af vedvarende energi og en samlet plan for, hvordan vi kan sætte nok vindmøller og solceller op de kommende ti år – både til lands og på vandet.

Derudover forudsætter det, at infrastrukturen udbygges, så vi kan transportere og lagre den grønne strøm og brint. Sidst, men ikke mindst, skal forbrug og produktion af grøn energi sammentænkes i langt højere grad end i dag, så vi bruger energien når den er grøn og billig.

Bindende mål for udbygning af vind og sol

Med vores vision for Danmark, hvor elektrificering og Power-to-X erstatter fossile brændsler, vil der være behov for mere grøn strøm. Skal vores vision blive til virkelighed, skal vi inden 2030 producere yderligere 38 TWh, hvilket svarer til produktionen af grøn strøm fra otte store havvindmølleparker. Derfor vil vi have et politisk bindende mål for udbygning af vedvarende energi, som understøtter omstillingen af vores samfund – fra fossile brændsler til grøn strøm – og vores mulighed for at bidrage til reduktioner også udenfor Danmarks grænser.

Derfor vil vi:

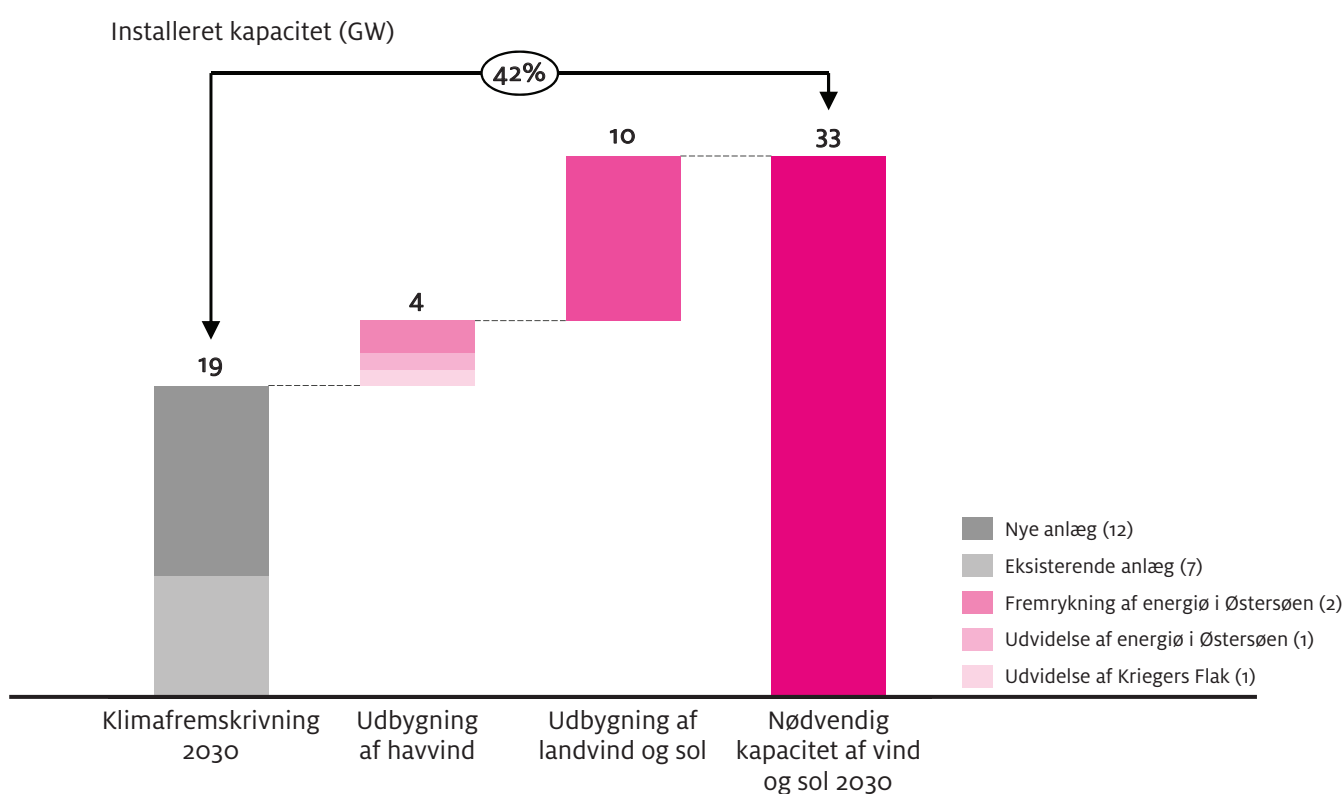
- Fastsætte et politisk mål for udbygning af vind og sol som sikrer tilstrækkelig produktion af grøn strøm i 2040 til at fuldende den grønne omstilling af hele vores samfund. Samt et delmål i 2030 som understøtter, at vi kan nå tæt på 80 pct. reduktion og dækker det øgede forbrug af strøm som følge af elektrificering.
- Hurtigst muligt afsøge mulighed for og træffe politisk beslutning om at øge udbygning af havvind herunder at udvide Kriegers Flak med 1 GW, fremrykke og øge energiøen i Østersøen med yderligere 1 GW og finde alternativ placering til Hesselø med mulighed for etablering inden 2030. Resten af den nødvendige udbygning skal ske kystnært på land i form af mere vind og sol.

Grøn omstilling, borgerinddragelse og miljøhensyn skal gå hånd i hånd

De seneste tiders stilstand i udbygningen af vedvarende energi på land såvel som på havet vidner om, at der er behov for give reguleringen og planlægningen et eftersyn, så bøvlg og bureaukrati ikke står i vejen for grøn omstilling. Dette kræver tættere samarbejde mellem myndigheder, byråd, staten, udviklere, miljøorganisationer og ikke mindst civilsamfundets inaktiver, såsom Den Grønne Demokratifond og private filantropiske fonde. Samtidigt er den teknologiske udvikling i energisektoren dramatisk, og derfor vokser behovet for at kunne ændre på både tarifstruktur, infrastruktur mv. sig også hurtigt.

Derfor vil vi:

- Vedtage en samlet plan for udbygning af vedvarende energi som understøtter det politisk fastsatte mål. Dette skal ske i tæt samspil mellem staten, kommunerne og civilsamfundet.
- Afsætte 100 mio. kr. til bedre borgerinddragelse i den grønne omstilling som foreslået af koalitionen bag Den Grønne Demokratifond.
- Afsætte 10 mio. kr. som startkapital til etablering af et center for sameksistens mellem vedvarende energiprojekter og naturhensyn med henblik på at nedbryde barrierer og samtænke naturbeskyttelse, klimahensyn og beskyttelse af miljø og grundvand.
- Afsætte 20 mio. kr. årligt til at sikre hurtigere sagsbehandling i klagesager og hos Forsyningstilsynet, så bureaukrati ikke står i vejen for den grønne omstilling. Målet er en gennemsnitlig behandlingstid på tre måneder.
- Afsætte 200 mio. kr. til etablering af 1-2 nye testcentre som muliggør test af vindmøller i havmiljø som samlet set vil forbedre forhold for at teste vindmøller i Danmark – både på land og på havet. Samtidigt vil vi afsætte her og nu yderligere 300 mio. kr. i 2022-25 til test af havvindmøller.
- Udarbejde en ny havmiljøplan med henblik på at udlægge større arealer på havet til udbygning af havvind, særligt med fokus på frigivelse af Forsvarets arealer og planlægning, der sikrer bedre sameksistens mellem natur og havvind i fuld respekt for begge dele.

KILDE: Klimafremskrivning 2021, Radikale Venstre (egne beregninger)

NOTE: 1) Klimafremskrivning inkluderer Kriegers Flak, Vesterhav, Thor og Hesselø

2) For udbygning på land regnes med 40 pct. vind og 60 pct. sol

3) jf. Klimafremskrivningen anvendes hhv. 4.600, 3.500 og 1483 fuldlasttimer for havvind, landvind og sol

4) Det forventes ikke at energiøen i Nordsøen kan stå færdigt inden 2030

PLAN 3

VI VIL
FJERNE CO₂
OG BLIVE ET
KLIMAPOSITIVT
LAND

Fangst af CO₂ og generationsskov

Vi vil gøre Danmark til et klimapositivt land og betale af på den klimagæld, vi har. Derfor er det ikke nok at reducere vores udledninger af drivhusgasser. Vi skal også fjerne CO₂ fra luften. Det vil vi gøre på naturens egen måde – med skov – og med ny teknologi.

CO₂ skal fanges, lagres og genbruges

Ikke alle udledninger kan undgås. Eksempelvis vil der i cementindustrien altid ske en udledning af CO₂ som en del af den kemiske proces i produktionen. Derudover vil der, på den korte bane, være industriprocesser, hvor varmepumper ikke kan levere tilstrækkeligt høje temperaturer, og hvor naturgas fortsat vil være en nødvendighed.

Heldigvis findes der i dag teknologi som kan fange CO₂ fra industrien, inden røgen forlader skorstenen. Når CO₂ fanges, kan det enten lagres i undergrunden eller, hvis det er fra grønne kilder, anvendes til produktion af bæredygtige brændstoffer med Power-to-X-teknologi. Denne proces kaldes carbon capture utilization and storage (CCUS).

Vi er allerede i gang med at fange CO₂ og undersøge muligheder for lagring i blandt andet Nordsøen. Men indsatsen skal styrkes. Derfor vil vi investere massivt i fangst af CO₂ i både industrien, i affaldssektoren og på vores kraftværker – samt i forskning i Direct Air Capture (DAC), som suger luften ind og fanger CO₂. Samlet set vil vi fange fire gange så meget CO₂, som der allerede er planlagt i 2030, og afsætte 5,4 mia. kr. til det. Det er en ambitiøs satsning, men vil være muligt, hvis vi kommer i gang nu.

Ny generationsskov skal gøre vision til virkelighed

Vi vil give vores børn og børnebørn store skove med plads til et rigt dyreliv, hvor skoven både beskytter vores grundvand og sørger for, at vi optager mere CO₂, end vi udleder. Og hvor skovene er så store, at man kan fare vild. Det kalder vi vores Generationsskov.

Skove er et vigtigt bidrag til lagring af CO₂. Med solens hjælp omdanner træer kuldioxid (CO₂) til glukose og ilt (O₂). Derved lagres CO₂ i træerne og skoven som kulstof. Jo længere tid et træ vokser, desto mere CO₂ optager det. Desværre er optaget af CO₂ fra de danske skove faldende, fordi vi ikke siden slutningen af 1800-tallet for alvor har investeret i øget skovrejsning. Det vil vi lave om på.

Derfor foreslår vi at investere 10,5 mia. kr. i en historisk skovrejsning. Målet er at beplante mindst 250.000 hektar med ny skov. Det er omkring seks gange mere skov, end der årligt plantes i dag og svarer til at beplante mere end 80 pct. af Fyn med skov. Derudover skal den eksisterende skov drives bedre end i dag til gavn for klimaet, naturen og biodiversiteten.

Med vores forslag vil den danske skov kunne optage og lagre 3,5 mio. ton CO₂ mere om året, end den gør i dag. Samtidig skal skoven producere certificeret træ til vores byggeri, så vi kan reducere brugen af stål og cement. Og bæredygtigt træaffald skal erstatte importeret biomasse i vores kraftværker.

CO₂-effekt

Udspilletets klimaeffekt er opgjort på baggrund af klimapartnerskabernes sektorkøreplaner, minister-svar samt egne beregninger og er behæftet med en vis usikkerhed. Udspilletets overordnede klima-effekt og økonomi har været under review af Ea Energianalyse, som vurderer, at det samlet set er teknisk og økonomisk muligt at opnå de beskrevne effekter, om end det er ambitiøst, ikke mindst i forhold til tidsperspektivet.

Sektorer (mio. ton CO ₂)	Klimafremskrivning 2030	Reduktions- effekt af udspil	Udledning 2030
Husholdninger	0,50	-0,51	0,00
Transport	11,50	-4,11	7,41
Serviceerhverv	0,20	-0,16	0,05
Fremstillingserhverv og bygge- og anlægssektoren	3,50	-1,57	1,92
Produktion af olie, gas og VE-brændstoffer	2,30	-0,64	1,62
El og fjernvarme	0,20	-0,24	0,00
Affald og F-gasser	1,80	-0,86	0,89
Landbrug, gartneri og fiskeri ¹	15,90	-7,67	8,28
CCS	-0,90	-3,03	-3,93
I alt (ekskl. optag i skov)	35,02	-18,80	16,22
Nyt CO ₂ optag i skov ²		-3,50	-3,50

NOTE: ¹ Inkluderer klimaeffekt fra landbrugsaftalen indgået i 2021 (7,4 mio. ton CO₂) og yderligere reduktion som følge af udspil.

² Optaget inkluderer både ny skovrejsning og effekt fra bedre skovdrift. Effekten er opgjort ved fuldendt skovrejsning i 2040 og beregnet som gennemsnit over de første 20 år fra træet er plantet. Effekten indgår ikke i reduktionsberegningen af udspillet.

Økonomi

Den samlede økonomi i udspillet, som er præsenteret på de foregående sider, skal ses i sammenhæng med Radikale Venstres samlede økonomiske politik, hvor flere reformtiltag – herunder international arbejdskraft, aftrapning af efterlønnen og beskæring af rentefradrag – giver rum til at lette skatten på arbejde samt en betydelig stigning i råderummet omkring 2030. Samtidig øges det generelle finanspolitiske råderum i årene efter 2025.

Danmarks Klimafond

Mia. kr.

(2022-2030 akkumuleret)

Engangsudgifter

Etablering af CCS anlæg inkl. screening af lagermuligheder	5,6
Pulje til omstilling af processer i industri	2,0
Støtte til køb af ellastbiler og elladeinfrastruktur	1,3
Opfølgning på udviklingsporet i landbrugsaftalen	1,5
Generationsskov	10,5
Støtte til udfasning af olie- og gasfyr inkl. energieffektiviseringer	1,2
Tilskud til testmøller på havet inkl. etablering af testcenter og center for sameksistens	0,5
Etablering af Den Grønne Demokratifond	0,1
Kommunalt klimapartnerskab	0,5
Ramme til øvrige investeringer	1,8
Udgifter i alt	25

Finansiering

Afkast i fonden 2022-2030 ved afkastgrad på 4½ pct.	25,7
Beholdning i fond i 2030 (memopost) ¹	51,6

Løbende udgifter ved udspillet

Mia. kr.

(2030)

Udgifter

Markedsbaseret støtteudbud og afgiftstab ved CCS	2,7
Grænsen for elvarmeafgift sænkes fra 4.000 til 3.000 kWh	0,3
Lavere elafgift på lønsumspligtige og kulturinstitutioner	0,1
Bedre sagsbehandling for vedvarende energiprojekter	0,02
Afgiftstab ved omstilling af transport og opvarmning	2,6
Luftfartsfond	2,4
Forsvaret efterspørger bæredygtige brændstof (indenfor egen ramme)	(0,4)
Udgifter i alt	8,1

Finansiering

CO ₂ -afgift på niveau med kvoteprisen - 800 kr. i 2030	0
Udvid kørselsafgift til varebiler	0,5
Afgift på biomasse	1,5
Klimabidrag fra flyrejser	2,4
Ingen rabat på energiafgift diesel til landbrugsformål mv.	0,3
Dieselafgifter på tysk niveau	0
Større råderum sfa. bund under kvotepris på 800 mio. kr.	0,8
Afskaffelse af grøn check	1,4
Finansiering i alt	6,9

Balance	-1,2
----------------	-------------

NOTE: ¹ Beholdning i 2030 kommer fra startkapital på 75 mia. kr. fratrukket engangsudgifter samt årlig nedbringelse af fonden som kompensation for tabte skatteindtægter. Dertil kommer afkast i fonden.

radikale **B**
TÆNK NYT